కప్ప

తప్పుతుందా? అదరా బాదరాగా అన్నంతిని - ఎండ పెళ పెళ మంటూ వుంటే బయల్దేరాను. వేసంగి వెళ్ళినా వేసంగి బాబులా గుంది. ఎండంతా నా పరమే.

ఆరు మైళ్ళ మట్టిరోడ్డు! నెత్తి మాడిపోతున్నా బస్సు అందుతుందో అందదో అన్న భయం ముందుకు గెంటేస్తూ వుంటే ఉరకలువేస్తూ నడిచాను. నడక జోరు నాకు తెలియకుండానే పెరిగిపోయింది. పెద్దరోడ్డు చేరేసరికి తలప్రాణం తోక్కొచ్చింది. ఆరు మైళ్ళు ఏకబిగిని నడవడం అంటే మాటలా!

వాడిళ్ళు వెయ్యి మొదళ్ళయి వాడి ధర్మమా అంటూ అని కుర్రవాడొకడు రోడ్డు వార పుచ్చకాయలు పెద్ద రాసి పెట్టుకుని అమ్ముతున్నాడు. ఓ పుచ్చకాయ అప్పుడే కోస్తూ జంగిట్లో పెడుతున్నాడు. బతికించావురా నాయనా అని రెండు పుచ్చకాయ ముక్కలు కొనుక్కొని పీక అర్చుకుపోతున్నదేమో గింజలు నోట్లోకొస్తూవుంటే, పుత్తూ పుత్తూ ఎదురుగా రోడ్డుమీద ఉమ్ముతూ పుచ్చకాయ నీళ్ళు మింగుతూ - అమ్మయ్యా అమ్మయ్య - అని పైకే అనుకుంటూ రెండు ముక్కలూ తినేశాను మళ్లా మరో రెండూ - మళ్ళా మరో రెండు పుచ్చుకున్నాను! తినేశాను. దాహం దాహం! ఒకటే వెర్రిదాహం! నల్లగా నా ముందు రోడ్డుమీద అసహ్యంగా పుచ్చకాయ గింజలు పడి ఉన్నాయి.

ఖర్మ, చూచుకోలేదు! పుచ్చకాయ నీళ్ల గుండెలు మీంచి చొక్కా నిండా కారి ఎర్రగా చారలు కట్టేశాయి. అంతేనా? మోచేతిదాకా లోపలికి కారి కుడిచేతి చొక్కా చెయ్యంతా మరక కట్టేసింది.

చేతి సంచీలో తువ్వాలుంది, లుంగీ ఉంది. మరో జత బట్టలు లేవు! వెళ్ళుతున్నది ఆఫీసు పనిమీద! నలుగుర్నీ కలియాలి. అవసర

మైతే ఆఫీసరుగారి ఎదటా పడాలి! తొడుక్కున్న చొక్కా కాస్తా తగ లడ్డది!

ఇహనేం చెయ్యడం? ఏదో పల్లెటూరి వాణ్ణి ఎలాగ ఉంటేనేం? నన్నూ నా రూపాన్నీ చూసి అక్కడ పనులు చేయరు. అక్కడ పని జరిగే సాధనం పట్టుకునే బయలుదేరేనుకదా అని సర్దుకున్నాను.

ప్రాణంపోయి వచ్చినట్లయింది పుచ్చకాయ ముక్కలతో! ఆ ఎండలో రావడాన్న బుర్ర పనిచేయడంలేదు. గడ గడ లాడి పోయాను. చేతిన వాచీలేదు. చుట్టుపక్కల ఎవడి దగ్గరా వాచీ లేదు. రెండు గంట లయి పోయిందేమో అని!

తెలివి తెల్లారినట్టే ఉంది. ఇంతకీ బస్సు వచ్చిందో లేదో అక్క డున్నవాళ్ళ నడిగితే చెపుతారు కదా? ఆ వివేకం కలిగి అడిగితే బస్సు యింకా రాలేదని కాస్త చల్లటి మాట చెప్పేరు. కుదుటపడి రోడ్డు కిటూ అటూ పచార్లు చేశాను. ఎండ ఎండ ఒకటే ఎండ!

రోడ్డు వార టీ పాక వుంది. జనంతో నిండి కిటకిటలాడుతున్నది. అది పట్టినంత మంది నీడకోసం అందులో దూరిపోయారు. మా చిన్న ప్పుడు రోడ్డు కిటూ అటూ పెద్దపెద్ద మర్రి చెట్లు ఉండేవి. అవన్నీ గాలి వానలకి అయమైపోయాయి. చెట్లు నరకడానికి గొడ్డళ్ళు పని చేస్తూనే ఉన్నాయి. కాని చెట్లు పెంచే నైజం పెరగలేదు! నేనూ టీకొట్లోకి దూరేను.

బనీను చెమటకి పూర్తిగా తడిసిపోయి వొంటికి అంటుకుపోయింది. చొక్కా చంకలకి అంటుకుపోయింది.

రెండు గంటలు కావస్తున్నదేమో కాస్త టీ నీళ్ళు పోసుకుందామని పించింది. ఆ పరిస్థితిలో వేడిగా టీ తాగడమేమిటని పిస్తున్నది. పాకలో నీడకోసం దూరినందుకు కొట్టువాడికో కప్పుచెప్పడం న్యాయమని టీ పుచ్చు కున్నాను.

వేడిగా ఉన్నా టీ తాగుతూ ఉంటే ప్రాణం లేచి వచ్చింది. వేడికి వేడే విరుగుడు. సగం టీ అయినా తాగలేదు, బస్సు వస్తున్న శబ్దం చెవుల్లో పడ్డది. ఓ పక్క టీ తాగాలనిపిస్తున్నా సగం టీతో కప్పు అక్కడ పెట్టేసి రోడ్డుమీదికి పరిగెట్టేను. నాకన్నా ముందు చాలా మంది ప్రయా

జీకులు బస్సుమీదికి ఎగబడ్డారు. సీటు దొరుకుతుందో లేదో అని తోపులాటలో ప్రవేశించి బస్సులోకి వెళ్ళాను. సీటు ఆక్రమించాను.

జేబులో కాయితాలు. కొంచెం డబ్బూ ఉంది. అవి పదిలంగా ఉన్నాయో లేదో అని తనిఖీ చేసుకున్నాను. ఎక్కడా జేబు కాటుగాళ్ళే కదా! వూళ్ళు పెరిగాయి. వాళ్ళతో పాటు పోలీసు స్టేషన్లూ పెరిగాయి. కానిస్టేబులుకి సరిపడా జేబు కాటుగాళ్ళూ పెరిగిపోయారు. జేబు పదిలంగానే ఉన్నది. అమ్మయ్యా—అని పైకే అనుకున్నాను. అక్కడికో మజిలీ అయింది.

తాలూకా గ్రామం బస్సు చేరేసరికి చీకటి పడ్డది. ఊరు చిన్నది. మూడే మూడు లాడ్జింగులు ఉన్నాయి. రాత్రికి ఎక్కడో ఒక చోట గది తీసుకుని మకాం వెయ్యాలి. మర్నాడుదయం పెందరాళే ఆఫీసుకి హాజరు కావాలి. అందుకు ఈ పాటు తప్పదు కదా!

ఒక లాడ్జివాడు ఖాళీలు లేవు అన్నాడు. రెండోవాడు సింగిల్ రూమ్ లేదు. డబులు రూము ఇస్తానన్నాడు. పన్నెండు రూపాయలు ఏకంగా చెప్పేడు. మూడో లాడ్జి ఆఫీసుకి బాగా దూరం. దగ్గర్లో ఉంది. హైరానా చాలా పడ్డాను. ఇహ నెక్కడికని వెళ్ళడం. పోతే పోనీ వెధవ డబ్బని డబులు రూము తీసుకున్నాను. సింగల్ రూమ్ అయితే ఐదారు రూపాయలకి వచ్చేది. ఏం చేస్తాం లేనప్పుడు? అందులోనే బోర్డింగూ ఉంది. ఇంత తిని పడుకున్నాను. పొద్దున్న లేచి ఆఫీసుకి పోయి మధ్యాహ్నానికల్లా పని పూర్తి చేయించుకుంటే రాత్రికి ఇల్లు చేరవచ్చు. కృతార్థుణ్ని అవుతాను.

నిద్రపట్టి చావలేదు. దరిద్రగొట్టు ఫేను ఒకటే బడబడా! అది వెయ్యకపోతే ఆ దిక్కుమాలిన గదిలో వూపిరి సలపదు. దోమలూ వాటి మాట యేమిటి? గదిలో తిరుగుతున్నది బడబడ శబ్దం. వేడి ఆవిరి. అందులోనే దొర్లగా, దొర్లగా యెప్పుడో కాస్త కునుకు పట్టింది. మళ్ళా దానంతటదే తెలివి వొచ్చేసింది. కిటికీలోంచి చూస్తే కొబ్బరితోట కళ్ళకి నిండుగా కనబడ్డది. కొబ్బరికాయలు నల్లగా కదులుతున్నాయి. ఆకాశంలో అక్కడోటి అక్కడోటి చుక్కలు తగ్గిపోయి కనబడుతున్నాయి. కాకులు కోళ్ళు అరవడంలేదు కాని, తెల్లారగట్ల అయింది. మళ్ళా కునికితే ప్రమాద

మని లేచిపోయి కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని స్నానంచేసి గదిలోకి వస్తే, లాడ్జింగు మీద కాకులరుస్తున్నాయి. దూరంగా రోడ్డుమీద కొన్ని కాకులు వాలి గుంపుగా వున్నాయి. అవి, ముందురోజు మధ్యాహ్నం నేను తిని ఉమ్మే సిన పుచ్చకాయ గింజల్లాగ కనబడ్డాయి!

పొద్దున్నే వేళకి నా కాయితం చూడవలసిన గుమస్తాగారి టేబులుకి చేరుకున్నాను. ఆయనగారి టేబులుమీద "అర్జంటు" "వెరీ అర్జంటు" అంటూ ఫైళ్ళు అటూ ఇటూ టేబిలు మీద దొంతులు దొంతులున్నాయి.

గుమస్తాగారికి సర్వం తెలుసు. నేనొస్తానని తెలుసు. నేనెందు కొస్తానో తెలుసు. నాకేం చెయ్యాలో తెలుసు. నేనేం చెప్పనక్కరలేదు. 'ఫలానా' అన్నాను. 'ఔను' అన్నాడు, బాగా గడుసు, రాటుతేరినవాడు.

'చూడండి' అన్నాడు. అటూ ఇటూ వున్న ఫైళ్ళు వాడికి మనమూ చెప్పొచ్చు! "వెరీ అర్జంటు" అంటే తాపీగా అని "అర్జంటు" అంటే యింకా తాపీగా అనీ, గుమస్తాలకి తాపీ పనివాళ్ళు అని పేరు యెందుకు రాలేదో! ఇళ్ళుకట్టే వాళ్ళకి తాపీవాళ్ళు తాపీ మేస్త్రీలు అంటారు అన్యా యంగా!

ఆ గుమస్తాగారిని మనమేదో అండం, మనపని అవకతవక చేసు కోవడంకన్నా ఆ గాడిదకాళ్ళు పట్టుకుని, పనికాస్తా ఆ పూట చేయించుకుని, కాయితం పట్టుకుని రాత్రికి వూరు చేరుకోవడం లాభసాటి అయిన వ్యవ హారం.

అంచేత వాణ్ణి నువ్వో ఇంద్రుడివి చంద్రుడివి అని నా మొర నేను మనవి చేసుకున్నాను.

"నేను పల్లెటూరివాణ్ణి. నిన్న మధ్యాహ్నం బయలుదేరి రాత్రి ఇక్కడ పడివుంటే మీ దగ్గరకు రాగలిగాను. ఇవాళ పనికాకపోయిందా రేపు ఇక్కడ ఉండిపోవలసి వస్తుంది." అందుకు కాస్త దయ చూపవల సిందనీ చెప్పాను; మెత్తపడ్డాడు.

"సరే కాఫీ తాగి వస్తాను మీరు ఇక్కడే ఉండండి" అన్నాడు. ఆ మాత్రం లౌక్యం ఎరిగినవాణ్ణి కాబట్టి ఆయనగారి వెంటబడి వెళ్ళాను. వాడు చేస్తున్నది గోచిపాత ఉద్యోగమే అయినా వాడి కుర్చీ అడుగున ప్రభుత్వం "పవరు" అణువంత ఉంది. అణువులో శక్తి ఎంత ఉందో ఇప్పుడు మనం

దరికి తెలుసు. వాడి కాఫీ బిల్లు చెల్లించి వాడికివ్వ వలసినంత ముడుపూ చెల్లించి వచ్చాను.

"అయ్యా నేను చెయ్యవలసినది చేస్తాను. అదిగో ఆ టైపిస్టు ఉన్నాడే-వాడు కాయితం కొట్టకపోతే మీకు సంతకం కాదు. వాడితో చెప్పి ఉంచుకోండి" అని సరి అయిన సలహా ఇచ్చాడు. వాడి దగ్గరికిపోయి ముందుగా చెప్పుకోవలసినది చెప్పుకుని, ఇచ్చుకోవలసినది ఇచ్చుకున్నాను. వాడు సుముఖుడయ్యాడు. వాడి గోడు వాడు కాస్త పెద్దవాణ్ణి వచ్చానని నాకు చెప్పాడు.

"కాయితం నాదాకా రానీయండి. అలాగే. నా అడ్డుమీకు రానివ్వను. చూడండి. మీ అదృష్టం నా అదృష్టం ఏమిటో నిన్న టైపు కావలసినవే బండెడున్నాయి. ఇవాళ ఇంకెన్ని వస్తాయో! ఆఫీసుకి ఒక్కణ్ణే టైపిస్టుని, ఎంతకని చస్తాను? ఏదో ఇలాగ ఈడ్చుకొస్తున్నాను. నాకు తెలుసు. యెప్పుడో వోనాడు నా చెయ్యికి పక్షవాతం వొచ్చి పడుతుంది" అన్నాడు. పని కాస్తా అయినాక నీకు తప్పకుండా పక్షవాతం రావాలి అనుకొన్నాను. అలాగ అనుకోవడం అన్యాయమేకాని అలాగే అనుకొన్నాను.

ఎంత వేగంగా పని అవుతుందన్న ఆదుర్దాతో నే నక్కడనుంచి కదలడంలేదు. ఆఫీసు, ఆఫీసు ఆవరణా చాలా అందంగావున్నాయి. పెద్ద రావిచెట్టు గోల్కొండ నవాబుల కాలం నాటిది ఆఫీసు ఆవరణలో వుంది. దాని నీడలో ఆఫీసు మరిదమ్మ మందిరంలా వుంది. ఆఫీసు పనుల కోసం వచ్చినవాళ్ళు గుంపులు గుంపులుగా దాని కింద చతికిలపడి, కొందరు గొంతికిలా కూర్చొని గుసగుసలాడుకొంటున్నారు. ఆఫీసులో నా కాయితం కదలడంలేదు. కాని, పొద్దు చూస్తూ ఉంటే మీదికి, ఇంకా మీదికి లేచి పోతున్నది. చెట్టుకింద పశువులు కొన్ని, గాడిదలు కొన్ని, వచ్చిపోతున్న కుక్కలు, మనుషుల్తోపాటు అవీ చెట్టుకిందనే ఉన్నాయి. పొద్దుటి నుంచి సోడాల కుర్రాళ్ళు సోడా సోడా అని అరుస్తున్నా సోడాబుడ్డి కొట్టిన చప్పుడు ఎక్కడా వినబడలేదు. చల్లగా ఉంది. రావిచెట్టు చల్లగా నీడ ఇస్తున్నది. దాని గుణం అది.

ఉన్నట్టుండి రావిచెట్టు శిఖరంలోంచి కప్ప అరుపులు వినబడ్డం మొదలెట్టింది. పాము నోట్లోపడి అరుస్తున్న కప్ప అరుపులు.

"కప్పని పట్టుకు పాము చెట్టుమీదికిపోయింది" అని పైకే అన్నాను.

"పాము కాదండి డేగ. ఏ చెరువులోనో కప్పని పట్టుకుని చెట్టు మీదకొచ్చింది" అన్నాడు తెలిసిన పల్లెటూరివాడు. నేను పల్లెటూరివాణ్ణే. డేగ కప్పని పట్టుకుని చెట్టుమీద పెట్టుకు తినడం చూడలేదు. పాము నోట్లో కప్పని చాలాసార్లు చూశాను.

మెడ మీదికెత్తి కొమ్మల్లోకి చూడగా చూడగా డేగని చూశాను. కొమ్మమీద వాలి కాళ్ళమధ్య కప్పని పెట్టుకుని పొడుచుకు తింటున్నాది. కప్ప ప్రాణాలుపోతూ అరుస్తున్నాది. డేగ తెల్లగా రెక్కలు రెండూ విప్పి విదలించుకొంది. ఎంతో అందంగా ఉంది. మళ్ళీ కాళ్ళమధ్య కప్పని పొడుచుకు తిండం మొదలెట్టింది. కప్ప అరుస్తూనే ఉంది. బహుశా డేగ చెవికి కప్ప అరుపులు ఇంపుగానూ, నోటికి దాన్ని పొడుచుకు మింగుతున్న ముక్కలు రుచిగానూ ఉంటాయి కాబోలు.

నా మెడ తిమ్మిరెక్కిపోయింది. ఎత్తి చెట్టు శిఖరంలోకి చూడడాన్న మెడ బెణికింది. మెడ సవరించుకుని సవరించుకొని సరి చేసుకున్నాను. అంతట్లో కప్ప అరుపులూ కట్టిపోయాయి. కప్ప స్వాహా అయిపోయింది.

బాగానేవుంది. కప్పని డేగ తింటుందని తెలుసుకున్నాను. మరోసారి గుమాస్తాగారి దగ్గరకు పరిగెట్టేను. కాయితం తయారుచేసి పంపారు. గుమాస్తాగారి స్థానం కదిలింది. ఇహ టైపిస్టుకి చేరాలి. వారు టైపు చెయ్యాలి. ఆఫీసరుగారి సంతకం కావాలి. ఆ ఫైలు బైట పడలేదు. కాలం గిర్రున తిరిగిపోతున్నాది. పదైంది, పదకొండయింది. టైపిస్టుకి చేరలేదు. భోజనానికి వెళ్ళయినా వచ్చాను కాను. ఇహ భోజనానికి వెళితే ప్రమాదమే. అదేదో చూసుకుని కాయితం పుచ్చుకునే వెళ్ళాలి.

రావి నీడ చల్లగా ఉంది. రావి నీడలో ఆఫీసు మరీ చల్లగా ఉంది. పన్నెండు దాటాక నా కాయితం టైపిస్టుకి చేరింది. ధన్యోస్మి!

టైపిస్టు దొంతులకి దొంతులు టైపు చెయ్యవలసినవి పెట్టుకుని ఉన్నాడు. దొంతిలోంచి కాయితం తీస్తున్నాడు. దోచుకుంటున్నాడు. వారి దగ్గరకెళ్ళాను.

"మీరొచ్చారా ఇదిగో రెండే రెండు అర్జంటు ఉన్నాయి. వెంటనే

మీది కొట్టిస్తాను. ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి" అన్నాడు. పక్కనే కావిడి పెట్టెమీద కూర్చున్నాను.

ఏం లాభం? నేను చూస్తూ ఉండగా జీపు వచ్చింది. రావి నీడలో ఆగింది. ఆఫీసరుగారు బైటకు వెంటనే వచ్చారు. జీపు ఎక్కి వెళ్ళిపోయారు. ఉదయమే ఆఫీసు. మధ్యాహ్నం లేదు. నా పని ఆ రోజుకి హుళక్కి!

"రేపు ఉదయం రండి నేను కాయితం సిద్ధంగా ఉంచుతాను. తొమ్మిది కాకుండా వెళ్ళిపోదురుగాని" అన్నాడు టైపిస్టు.

రాత్రికి ఇంటికెళితే పొద్దున్నే రావడం ఎలాగ? మరో రోజు డబుల్ రూమ్ అద్దె కట్టుకుని ఉండిపోవలసిందే? పొద్దున్న ఆఫీసు పనికాదు. కాని దూరాభారం నుంచి వచ్చే నాబోటిగాళ్ళకి మహా ఇబ్బంది. ఐతే ఆఫీసుల్లో పనిచేసే వాళ్ళకి చల్లబాటువేళ చల్లగా పనులు చేసుకోడానికి బాగుంది.

మర్నాడు మాత్రం నా పని వెంటనే అయిందా? ఇంకోరోజు కూడా ఉండిపోవాలి కాబోలుననే భయంతో మధ్యాహ్నం రెండుగంటలదాకా రావి చెట్టు నీడలో పడివుంటే, యిహ ఆఫీసు కట్టేస్తారు అనగా నా కాయితం నా చేతికి వచ్చింది.

రావిచెట్టులోంచి పక్షి అరుపు వినబడ్డది. ఏ పక్షి అరిచిందో నాకు తెలియలేదు. నేను విన్న అరుపుకాదు. డేగే అయి వుంటుంది.

కాయితం భద్రంగా జేబులో పెట్టుకుని గేటు దాటుతున్నాను. బంట్రోతు పరిగెట్టుకొచ్చి అడ్డుపడ్డాడు. వాడి వెనకే మరో బంట్రోతు వచ్చాడు.

"వాళ్ళడి" వాళ్ళకి ముట్టచెప్పి బస్సుకెళ్ళాను.

ఆఫీసు పనులన్నీ చల్లబాటువేళ చల్లగా అవుతున్నాయి.